

Polsko

Veronika Šujanová

Polská republika (Rzeczpospolita Polska)

- ❖ 312 683 km² (ČR 78 865 km²)
- ❖ 16 vojvodství
- ❖ Varšava
- ❖ Łódź, Wrocław, Poznaň či G
- ❖ nížinatá země
- ❖ Baltské moře

Polská republika

státní vlajka

státní znak

Středověké Polsko provázely mocenské boje a nestabilní vlády

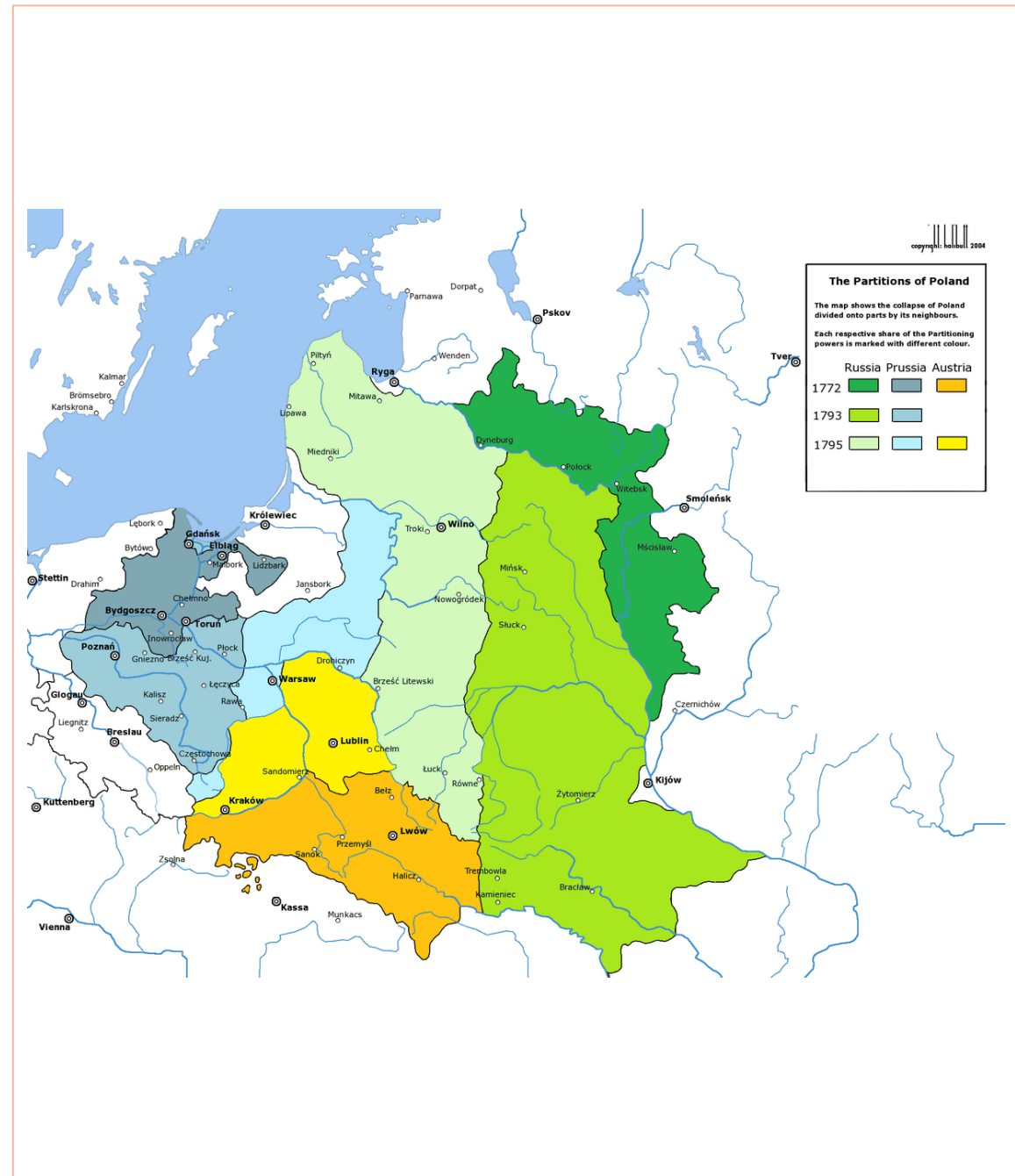
- 6. století – slovanské kmeny
- 9. století - ty, které sídlily na jihu se staly součástí Velkomoravské říše
- zakladatel státu - kníže **Měšek z rodu Piastovců** – přijal křesťanství
- jeho syn **Boleslav Chrabrý** výrazně **rozšířil** území státu, zřízení arcibiskupství, po jeho smrti se země rozpadla
- **Václav II. z rodu Přemyslovců, Vladislav Lokýtek, Kazimír III. Veliký**
- **Václav III., zánik dynastie, Jan Lucemburský** – vzdal se titulu polského krále výměnou za Slezsko

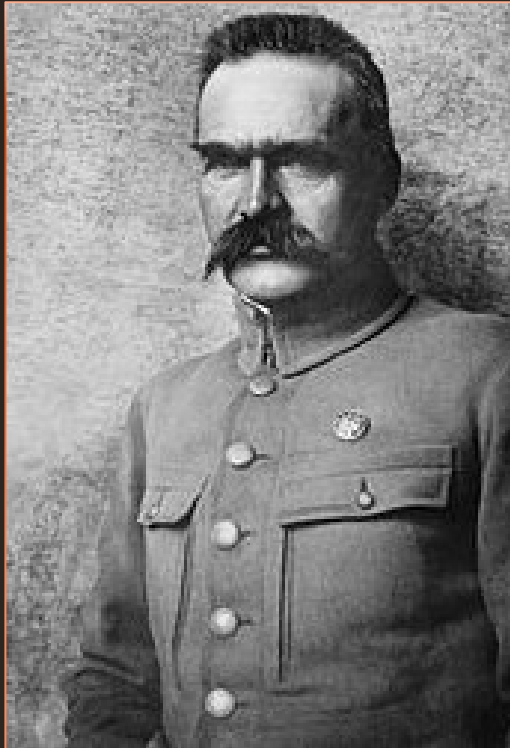

- 14. století – litevský velkokníže Vladislav II. Jagellonský + dědička polského království = sjednocení obou států, zrod dynastie Jagellonců
- připojeny Uhry, Prusko i Čechy
- 1572 po smrti posledního muže dynastie – královská moc oslabena, Polsko přichází o sílu
- 17. století - nájezdy ze strany Švédska, dobytí státu
- Polsko ztratilo země jako Prusko a Ukrajinu
- mocenské boje šlechty

Po trojím rozdělení stát vymizel z mapy

- 1772 – 1. dělení: Prusko, Rusko a Rakousko si rozdělily kolem 30 % země
- 1793 – 2. dělení: dělení mezi Pruskem a Ruskem
- 1795 – 3. dělení, stát přestal existovat

- 1. Varšavské **knížectví**, 1807, Napoleon
- rozšíření na jih země
- povýšeno na **království**, které bylo spojeno s Ruskem v personální unii
- v roce 1918 se stalo Polsko **samostatným** státem
- snaží se o dohánění územních ztrát
- připojení části **Litvy, Haliče, Ukrajiny, Pruska a Běloruska**, na Československu získalo část **Těšínska**
- maršál Josef Piłsudski, 1926 puč, diktatura

- napadení Polska, 2. světová válka, obsazení Sovětským svazem
- rozdělení země, Molotov-Ribentrop
- germanizace, zabírání území
- komunisté
- Polská sjednocená dělnická strana
- Władysław Gomułka
- vpád vojsk Varšavské smlouvy
- 1989 svobodné volby, demokracie

Parlamentní republika v čele s prezidentem

- **integrační proces**, 1999 vstup do Severoatlantické aliance, 2004 do EU
- oficiální měna od roku 1924 **zlotý**
- prezident od srpna roku 2015 **Andrzej Duda** (předtím Bronisław Komorowski, Lech Kaczyński)

▶ Země, která dala světu Jana Pavla II.

- silné katolické zaměření (33 milionů obyvatel)
- 90 % věřících
- radikální reakce na některé otázky humánnosti
- zakázána euthanasie, klonování, potraty
- Karol Wojtyła, 1. neitalský papež – ve funkci strávil 3. nejdelší období

Odškodnění Polska za ztráty a škody způsobené za druhé světové války

- <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2241043-varsava-trva-na-valecnych-reparacich-z-berlina-v-polsku-sili-protinemecka-retorika>
- "*Otázka placení reparací podle mého názoru není uzavřenou kapitolou,*" řekl polský prezident. Odvolával se přitom na parlamentní zprávu, kterou podepsal i bývalý polský prezident Lech Kaczyński. Podle ní za škody způsobené válkou v Polsku, zejména pak bombardování metropole Varšavy německými jednotkami, nebylo nikdy vyplaceno odškodnění.
- Experti polské parlamentní komise letos v srpnu oznámili, že Polsko ve druhé světové válce přišlo vinou Němců o více než pět milionů obyvatel a že Němci rovněž v městské zástavbě způsobili škody přesahující 52 miliard zlotých (asi 312 miliard Kč), z toho škody za 36 miliard zlotých (asi 216 miliard Kč) postihly Varšavu.

Nový zákon o nejvyšším soudu

- 2.7.2018: Evropská komise zahájila proti Polsku řízení kvůli **porušení unijních právních předpisů v souvislosti se zákonem o nejvyšším soudu**. Norma poslala soudce nejvyššího soudu do důchodu, ač jim ještě neskončilo funkční období.
- 24.9.2018: Evropská komise žaluje Polsko kvůli zákonu o Nejvyšším soudu. Porušuje prý zásadu nezávislosti soudnictví
- 19.10.2018: Unijní soud pozastavil platnost polského zákona o Nejvyšším soudu. Podle Evropské komise Polsko porušuje smlouvu o EU

Migrace

Polský ministr vnitra Joachim Brudziński chce odstoupit od globální dohody OSN o migraci

"Doporučím premiérovi Mateuszi Morawieckému odstoupit od globálního paktu (OSN), který má být podepsán v prosinci v Marrákeši."

Polsko (například stejně jako Maďarsko) důrazně **odmítá přerozdělování migrantů mezi členské země Evropské unie, jak to zamýšlí Evropská komise.**

Dominik Tarczyński - poslanec polského Sejmu za vládní stranu Právo a spravedlnost (BBC Cathy Newmanová)

<https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/-Kolik-uprchliku-jste-prijali-Nula-A-na-to-jste-hrды-Slibili-jsme-to-lidem-Britska-TV-malem-vybouchla-z-rozhovoru-ktery-se-nas-take-tyka-543131>

Zdroje

- <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/polsko-a-madarsko-se-shoduji-v-nazoru-na-migraci-a-rozpocet-eu/1621000>
- <https://eurozpravy.cz/zahranicni/eu/238832-nemecko-polsku-neda-ani-korunu-otazku-odskodneni-ma-za-uzavrenou>
- <https://tema.novinky.cz/polsko>
- <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/-Kolik-uprchliku-jste-prijali-Nula-A-na-to-jste-hrdy-Slibili-jsme-to-lidem-Britska-TV-malem-vybouchla-z-rozhovoru-ktery-se-nas-take-tyka-543131>
- <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/polsky-ministr-vnitra-chce-odstoupit-od-globalni-dohody-osn/r~12457374cbdd11e8b295ac1f6b220ee8/>